

Falchs

52

Grup de divulgació
de la història de Fals

FULLS DE DIVULGACIÓ DE LA HISTÒRIA DE FALS

SETEMBRE 2008, NÚMERO 52

Mas de la Sala

La primera menció d'aquest mas, avui en dia anomenat Massana, la trobem en el testament de la vescomtessa Engúncia, fet l'any 1039. La senyora va donar diverses propietats al monestir de Sant Pere de Casserres, on volia ser enterrada. Entre els alous situats dins del terme de Fals hi havia: "la Sala que està situada davant del castell, amb algunes cases que allà s'hi troben, i amb diverses eines, així com les terres i vinyes, cultivades i ermes, amb moltes menes d'arbres, tant dels que fan fruita com dels que no, i tres tones i tres cups"

La primera notícia sobre els habitants del mas és de 1259, quan hi trobem un pagès dit Balaguer de Sala. El novembre de 1264, el Balaguer i la seva muller Elisenda, juntament amb Guilleuma de Sala, vídua de Pere de Verdager, van cedir a un tal Francesc de Area de Querol una casa i cinc trossos de terra. Un dels trossos estava situat sota la font, un altre a sobre la font, el tercer estava a la "costa sobre la casa", el quart era conegut com "el camp sobre l'era", i el darrer es trobava en un indret anomenat Collet. El novembre de 1284 surt de nou un Balaguer, que pot ser el mateix d'abans o el seu fill, que està casat amb una dona que porta el curiós nom de Barcelona, i té un fill dit Pere Sala. El Balaguer ja era mort el 1307, quan es va casar una filla seva, dita Sibil·la, amb Ramon ça Casadevall. Cardona de Sala, germana de la Sibil·la, va donar-li uns diners provinents del llegat de llur mare Barcelona. Juntament amb el dot, la Sibil·la va cedir al seu futur marit els drets que conservava sobre el mas Sala.

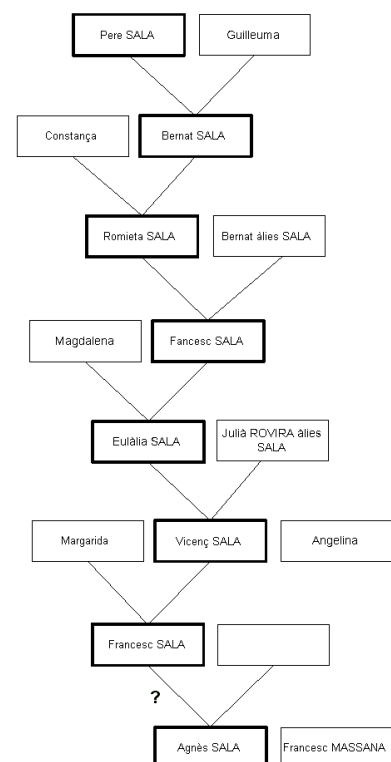
El 1285 un tal Bernat Sala va comprar un bou a Ferrer Pujol de Rajadell, fent d'avalador Berenguer de Sala. Aquest mateix Bernat tenia una filla, la Ròmia, casada amb l'hereu del mas Bastardes de Fals.

Segons una transcripció en paper, feta el 1580, el 9 de desembre de 1291 Jaume, "per la gràcia de Déu, Abat de Cardona" va fer cessió a Salvador Sala i a sa muller Guilleuma d'una part de les rendes que li pertocaven del terme de Fals. Li va cedir la meitat del delmes dominicals del vescomte de Cardona, la meitat dels delmes d'una peça anomenada "Illa Jussana", i la meitat de la tasca (parts que pagaven els parcers) de la resta de propietats del monestir de Cardona. La "Illa Jussana" estava situada a sota del castell, ran de la riera, en el lloc aproximat on ara hi ha les Feixes del Rector.

Per la cessió, l'Abat va cobrar 50 sous al comptat, i a més a més, el Sala havia de lliurar cada any al seu Batlle, el dia de sant Vicenç, una mesura d'oli, bo i net, segons

la mesura de la fira de Manresa. Aquest arrendament de la meitat dels delmes l'havia tingut abans Arnau Morera de Fonollosa, que precisament era el sogre del Salvador Sala. La transacció va rebre la conformitat de Bernat Sala, el pare del Salvador, que va estampar la seva signatura al peu del document.

Salvador ça Sala ja constava com a difunt el 1316. El 16 de desembre de 1330, la seva vídua Guilleuma i el seu fill i hereu Bernat Sala, van vendre al castlà Bernat de Falchs els drets anteriors. El castlà va manar llavors al seu Batlle que s'encarregués de recaptar els delmes i les parts dels pagesos i els hi portés al castell. Amb la compra, Bernat de Falchs va adquirir l'obligació d'haver de lliurar anualment el cens d'una mitgera d'oli d'olives a l'Abat. El 1333 Francesc de Coll, procurador del priorat de Sant Pere del Mont, devia diners a Bernat Sala i per tal d'ajustar comptes li va entregar 11 mesures d'oli i 10 parells de gallines, que eren els censos que el mas Ulzina de Fals feia al priorat. Sant Pere del Mont es trobava al terme de Grealosa, en temps passats havia tingut una certa importància, però actualment només en resten quatre pedres dretes.

Es coneixen dos fills més del Salvador i la Guilleuma; el Berenguer, que trobem en el període comprès entre els anys 1316 i 1348, i el Pere, que es va casar l'octubre de 1339 amb una filla de Ferrer Vidal de Sant Fruitós. La noia era pubilla i el seu dot va consistir en el mas Vidal.

Durant aquest segle hi havia a Fals com a mínim dues famílies cognominades Sala. La relació entre les diverses línies familiars i la propietat del mas no és gens clara. A més, la repetició constant de noms embolica la troca. Ens limitarem a relacionar, seguint un cert ordre, els fets documentals, a l'espera que un dia es pugui clarificar aquest període de la història de la casa.

El 1314 Pere ça Sala i Pericó, el seu fill, van quedar a deure uns diners a un mercader de Manresa. El desembre de 1323, Pere Sala i Margarida van vendre's una peça de terra situada a "la vall del castell de Fals, sota les roques del cingle de baix". La peça estava sota el domini de l'Abat del monestir de Casserres, que va aprovar la venda el juny de 1325.

Bernat Sala o ça Sala, aparentment fill del Pere, surt en diversos documents entre el 1342 i 1360. El 1350 una vídua de Manresa va encomanar a Bernat Sala i a Pere deç Coll, un altre pagès de Fals, 700 sous. El 1358 la vídua va declarar que n'havien tornat 620 i esperava els 80 sous que quedaven per restituir. El 1356 al Bernat li va tocar pagar un mul que havia avalat a Bernat ça Vila de Fals, perquè aquest no podia o no volia fer-ho. Sembla ser que el Bernat era un dels homes notables del terme, perquè tenia encomanada la tasca de recaptar a tots els veïns els diners per pagar les pensions d'un violari que la universitat (conjunt dels pagesos) de Fals havia venut a Ramon Durfort, un membre de la petita noblesa. El violari estava vinculat a la vida de la muller del Durfort i era una quantitat important, ja que la renda anual era de 500 sous. Entre el 1348 i el 1355, cada any a finals d'estiu el Bernat va baixar a cal mercader Amergós, que havia comprat el dret de percebre el violari, i li lliurava els 500 sous que havia arrelplegat casa per casa.

El 1360 va quitar un violari que havien creat 13 anys abans els seus pares Pere Sala (difunt) i Guilleumeta. El Bernat estava casat amb una dona dita Constança, la qual li va donar un fill, el Ramon, i tres noies, la Romieta, la Constança i la Guilleuma. El 1379 la Constança, sent ja vídua, va pagar deutes del marit a un sabater de Manresa.

El fill Ramon, per alguna raó que desconeixem, no va entrar en possessió del mas, sinó que va marxar de casa i va posar botiga a Manresa. Allà es va aparellar amb una dona dita Ròmia, un nom força popular a l'època, com es pot veure. Ramon ça Sala va fer testament el 1420. Va encarregar algunes misses a l'església de Fals, va llegar a sa germana Constança 100 sous, a la seva muller Ròmia li va deixar una esclava que es deia "Stephanina", i va fer hereu al seu nebot Francesc Sala.

A la Guilleuma se la va endur de casa el seu marit Joan Bernat, de la sagrera de Santa Maria de Claret. El mas va quedar per la Romieta en casar-se amb un home anomenat Bernat, que no se sap d'on va venir, però que va adoptar el cognom Sala. La pubilla Romieta i el seu consort van intervenir en els capítols de la germana que

Era i cobert

restava soltera, la Constança, casada el 1376 amb Guillem de Solerpota. La mare li va donar 360 sous de dot, i la germana i el cunyat van afegir-hi 300 sous més.

El 1392 la Romieta i la seva germana Constança van rebre uns diners del llegat del seu oncle matern Ramon de Riudor. La pubilla figura aleshores com a vídua, però aquesta dada no encaixa amb el fet següent. El 30 de maig de 1403, el Prior del monestir de Sant Pere del Mont de Grevalosa va establir a Bernat ça Sala i a la seva muller Ròmia, propietària del mas de la Sala un mas que el Prior tenia al Pla de Fals. El mas es deia Olcina (Ulzina) i es trobava mig ensorrat i amb la terra inculta. L'establiment es va fer a canvi d'un cens anual d'una quartera d'oli. Anys més tard aquest mas rònic va acabar integrat en la propietat Sala

Obrint ara un parèntesi, trobem un tal Berenguer ça Sala, contemporani amb els anteriors i, aparentment, possessor del mas Sala. El personatge es documenta per primer cop el 1385, i en el període comprès entre aquest any i el 1419 el trobem en set documents més, en cinc ocasions en compravendes i permutes de mules, mentre que un document de 1398 ens dona llum sobre alguns aspectes de la seva vida familiar. Es tracta de la renúncia a cobrar la resta del dot de la seva muller Ròmia a favor del seu cunyat Guillem Pedriça, de Grevalosa.

La dada que ens porta a creure que el Berenguer controlava els afers del mas és la venda efectuada el 13 d'agost de 1397 de quatre feixes al rector de Fals. Les feixes eren contigües i es trobaven al lloc conegut com l'Horta de Fals. Afrontaven amb altres horts del Sala i amb la riera. Amb la venda hi anava el dret de poder regar amb l'aigua del torrent de la Font Gua (deu ser l'actual torrent del mas Perera, que baixa de la font de la Teula) el dijous de cada setmana. Sens dubte, es tracta de les Feixes del Rector. Aquestes feixes estaven sota el domini senyorial del monestir de Sant Pere de Casserres, la qual cosa ens remet a la donació de l'alou de la Sala que va fer al monestir la vescomtessa Engúncia.

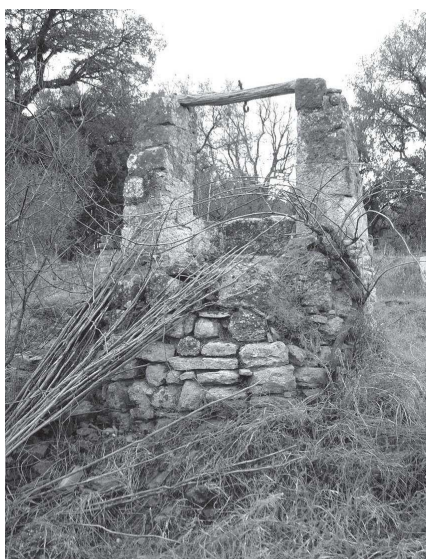
La incoherència que representa aquesta duplictat d'hereus fa de mal explicar. Una possible hipòtesi seria la persistència de dos masos Sala a la mateixa zona, circumstància que també es donava en altres masos del terme abans del segle XV.

Tanquem el parèntesi i tornem als descendents del

Bernat i la Ròmia esmentats abans. Es coneixen tres fills seus. El Joan va arribar a ser canonge a la Seu de Manresa i també procurador de l'Abat de l'Estany. El Galzeran va aprendre l'ofici de manyà, i el 1419 es va casar a Manresa amb la noia Joana, filla del sastre Tomàs Guisses. El Francesc possiblement va ser l'hereu, malgrat que no hem trobat cap document que ho confirmi clarament. Encara més, de vegades consta que viu a Manresa i es guanya la vida com a treballador.

El trobem en diversos negocis a partir de l'any 1410, per exemple el lloguer per cinc anys que va fer el novembre de 1411 d'un mas de Fals anomenat "Bernux Roig". Pere deç Trulls, que posseïa el mas, li va cedir pel preu de 30 sous anuals, i sota l'obligació d'haver de cavar les vinyes i llaurar entre els rengles. En un pergami que es conserva al mateix mas, datat el 29 d'octubre de 1432, hi figura l'establiment fet a Francesc Sala per part del procurador del Comte de Cardona del mas ròneg anomenat mas de la Serra (ara el Collet). L'establiment es va fer amb una entrada d'un florí i mig d'or i l'obligació de satisfer certs censos. El mas de la Serra romandria en mans de la família fins a la seva venda el 1994.

El 1451, Francesc Sala i la seva muller Magdalena van casar la filla Joana amb el jove Valentí, del mas Casaldoliver de Castellgalí. Els Sala van dotar la noia amb un hort i una casa prop de la Plaça Pública de Manresa. El capellà Joan Sala, oncle i padrí de bateig de la núvia, va afegir 5 lliures al dot, i Julià de la Sala, 15 lliures més.

Pou de l'hort

És probable que aquest Julià hagués entrat al mas com a gendre, en casar-se amb la pubilla. La primera prova de la seva presència la tenim el 28 de març de 1436, en l'arrendament que va fer Galzeran de Sentmenat, el castlà de Fals, del seu molí i de cinc trossets de terra, a canvi d'un cens anual de 110 sous. Era una quantitat elevada, però el molí era un bon negoci, ja que tenia el monopoli de la mòlta de tot el gra que es collia dins del terme.

L'arrendament es va fer a nom de Francesc Sala i de Julià Sala, àlies Rovira. Aquest àlies indica el cognom primitiu del Julià i reforça la hipòtesi del seu casament

amb la pubilla del mas Sala. No hi ha dubte que el Julià procedia de Sant Mateu, perquè l'hem trobat en alguns afers en companyia del seus germans Maurici i Pere Rovira de Sant Mateu.

El 1440 el Julià va adquirir els drets sobre el mas de la Serra que encara conservaven els descendents dels antics propietaris. Li van traspasar els drets Pere Roig i els seus tres fills, de Sant Mateu, a canvi d'una indemnització de 12 florins d'or. El mas havia passat als Roig per compra feta per un parent a Francesc Serra, el darrer amo del mas de la Serra.

Julià Sala i el seu germà Pericó Rovira van protagonitzar un incident que mostra la inseguretat dels camins en aquells temps.

Un dia de la Setmana Santa de 1443 baixava de Calaf Andreu Mestre, de Sant Amanç, amb una mula carregada de civada. En un indret anomenat la Creu de Calaf es va trobar els germans Rovira, que el van fer aturar i li van robar la civada. El Mestre va afanyar-se a anar al castell a demanar a Joan Berenguer de Rajadell, el seu senyor natural, justícia davant de l'abús que havia sofert. Va declarar que ... *descaragant li lo mul, tallant li los truïles (?) e lo píttral, levant li la carrega e lo bastat en terra, e dient li moltes paraules injurioses, e entre les altres, que sen anas e la carrega romas aquí, per (...)* *las manaces que li faheren lexar la dita carrega ...*

No se sap com va acabar la cosa, que era una mica de mal fer, perquè el Mestre era vassall dels Rajadell, mentre que el Julià i el Pericó eren homes dels Cardona, i cada senyor tenia jurisdicció exclusiva sobre els seus i generalment els defensava.

El 1445 Julià de la Sala va incorporar més terra a la seva propietat. Va comprar per 110 sous un hort situat al costat del Molí de Fals a Guillem Miraula. De segur que aquest Guillem era un descendent dels Miralda que un segle abans ja posseïen terres en aquella zona. Les afrontacions o límits de l'hort són ben interessants. Afrontava amb l'oliver del castlà de Fals, amb honors del mas de la Vila, amb honors de Joan ça Vila, amb el cingle de roques de Viladetoses, amb una rasa, amb l'hort del Molí, i amb la riera de Fals.

L'hort era un domini del rector de Sant Vicenç, que rebia cada Nadal una gallina de cens, i possiblement havia format part del mas Ramàs.

El 8 de maig de 1456, els Setmenat van renovar l'establiment del molí, aquest cop només a nom del Julià, la qual cosa indica que el seu suposat sogre Francesc Sala ja era mort.

L'abril de 1460 Julià de la Rovira, àlies Sala, va comprar per 44 sous una peça de terra a un tal Joan Sala. La peça estava situada al Torrent de Granis o Garnis, i afrontava amb honors dels masos Sala i Perera. El domini el tenia des de molt antic el Monestir de Sant Pere de Casserres. El 1464 va comprar a l'hostaler Guillem Roca un camp al camí de Viladordis pel preu de 12 lliures. En aquell moment el Julià tenia residència a Manresa.

Dels descendents del Julià i la seva muller Eulàlia n'hem recollit les següents evidències:

Vista est

El desembre de 1452 va pactar matrimoni la seva filla Caterina amb Pere Joan, futur hereu del mas de Valldeperes de Guardiola. El vell Valldeperes va fer donació del mas al seu fill en aquests termes: *...e donatio li fa de dit mas ab casas, casals, ortos, ortals y ferragenals, monts, plans, boscatges, fonts, basses, aygues e manaments daygues, ab vexells vinaders, bladers e olivers, bestiar gros e menut, e ab tots bens mobles qui vuy son en lo dit mas...* Julià de la Sala va prometre donar a sa filla 35 lliures en efectiu i un lot de roba, entre la qual s'hi comptava: *...v canas de drap de lana per vestadures nupcials, de sor de XXV fins a XXX sous per cana, las qualls cinch canas li promet dar xv días abans de nocces...* En els capítols hi figuren com a fermances o avaladors els germans Francesc i Galzeran de Sala.

El 1463 es va casar l'Angelina amb Rafel Balç, hereu del mas homònim de Salelles. El dot va ser de 30 lliures, pagades a terminis en tres anys. El 1465 ho va fer la Maria amb Pasqual Torras, treballador, natural de Joncadella. El dot va ser de 15 lliures. El 1467 es va concertar l'enllaç entre l'Eulàlia i Miquel Oller, futur hereu del mas Oller de Manresa. El dot va ser en aquesta ocasió de 12 lliures, més un arribanc de fusta, un parell de llençols de tres teles, unes tovalles i mitja dotzena de tovallons. A començaments de l'any 1483 es va casar Pere Sala, fuster d'ofici, amb una filla del traginer Jaume de Malagarriga. Tant el Julià com l'Eulàlia ja eren morts.

El successor va ser Vicenç Sala, el qual el 1469 ja consta com a "capità" del castell de Fals. La seva primera muller va ser la Margarida, amb la qual va tenir, si més no, dues noies, l'Eulàlia i la Margarida. L'Eulàlia es va casar el 1491 amb el traginer Jaume de Malagarriga, i la Margarida el 1505 amb Bernat Casasussana. És probable que amb la primera dona tingués també els nois Francesc, Pere Joan, i Vicenç. Després de perdre la primera dona es va casar amb l'Angelina, que era vídua de Gabriel Torra, hereu del mas Torra de Manresa. Amb l'Angelina va tenir el Joan, casat el 1512 amb una filla del traginer Bernat de Nanes.

Vicenç Sala es va embrancar el 1474 en una disputa amb Joan Besora, sobre la possessió d'un mas ròneg, dit mas de Berenguer ça Sala. Les terres d'aquest mas estaven entremig de les propietats Sala, Coll, Font, Perera i Bosc, i estava sotmès al domini del monestir de Casserres, sota un cens de 11 sous. El Vicenç aspirava a ampliar els seus

termes, però no es posava d'acord amb el Besora, així que van decidir nomenar dos àrbitres, un per cada costat, i un tercer àrbitre que desempatés si no aconseguien acostar les posicions. L'home del Vicenç va ser Bartomeu Bals, traginer, i el de la part contrària, Miquel Puig, sastre, però va caldre la intervenció de Joan Oller per posar fi a la controvèrsia.

L'octubre de 1474 es va escripturar la sentència arbitral, que obligava al Besora a vendre's el mas per 9 lliures, més 25 sous per les despeses de l'arbitratge.

Venent a la questio qui es entre les dites parts sobre lo mas apellat ça Sala, situat en lo terme de Ffals, qui es de dit Besora que el tenia per cert titol, per tant, per lunyar les dites parts de tota natura de questio qui entre ells se pogues seguir, per la dita sententia declaran, e lo dit besora condempnen a fer e fermar al dit vicens Sala carta de venda perpetual del dit mas e de las terras, honors e possessions de aquetz, per preu de nou lliures, declarat entre ells que lo terç pertanyent al Senyor de dit mas, per causa de dita venda, se haya de pagar per eguals parts, no obstant qualsevol costum o practica qui sia en lo terme de Ffals, e que lo dit Besora haya a fer fermar e consentir en lo dit contracte de venda son frate e lo fill den Sola de Ffals, quis diria haver dret en lo dit mas ...

El 1486 Vicenç Sala va donar al seu fill Vicenç un mas que tenia a Aguilar de Segarra, dit mas Galí, a canvi de que el Vicenç renunciés als seus drets sobre el mas de la Sala de Fals. En el moment d'emancipar-lo també li va regalar una aixada, una rella, una olla de coure, un cofre, una taula, i unes tovalles.

El 1488 el Vicenç ostentava el càrrec de batlle de Fals. El 1489 va vendre bestiar per valor de 16 lliures de tern a Gabriel Pujalt, un carnisser de Manresa. El 1491 va tornar a tenir tractes amb el mateix carnisser, ja que aquest li va pagar 6 lliures més. El gener de 1493 va arrendar per un període de tres anys les terres del mas Soler Bos (ara Subirana). Aquest mas estava en poder dels Riera de Callús i es trobava mig abandonat. El 1493 va aconseguir el control del mas de Torreguitzana, situat a la Vall de Torrelblanca, mitjançant l'estratègia de pagar-ne el preu de l'empenyorament a Pere Galzeran de Vall Ferrera de Calaf. El va tenir fins l'abril de 1494, quan va retornar-lo en rebre les 10 lliures del valor de l'empenyorament. El mas el va recuperar l'hereva Francina Torraguitzana, per ajuntar-lo al patrimoni del seu marit Antoni Torrelblanca.

Aquell mateix any va prosseguir la seva política d'expansió comprant el mas Pla per 15 lliures. El va comprar al seu propietari Joan Pla, el qual tenia el mas erm i vivia al terme de Sant Salvador de l'Ubac de Toló (bisbat d'Urgell).

El febrer de 1496 va presentar-se a Fals el senyor Procurador dels Cardona, qui va convocar a la plaça pública del castell els pagesos del terme, encapçalats per Vicenç Sala, que llavors era el Batlle. Els va llegir una crida referent als masos de la Vila i del Ramàs, que es trobaven abandonats i derruïts. La crida feia: *Que negu, sots pena de vint e cinch ll. ne gosí fer empriu en dits masos, al al dit senyor duch adjudicats, e si algu hí havia que volgues neguns de dits masos endarrocats per vía destabliment, arrendament, o altra qualsevulla*

manera, que anassen al dit senyor duch o vinguessen a mí e serien ben tractats ...

Vicenç Sala va manifestar que les seves terres eren pobres i que no tenia prou bosc per pasturar el bestiar i va sol·licitar al representant del Duc que li cedís a perpetuïtat els masos de la Vila i del Ramàs, a la qual sol·licitud aquest va accedir. El preu va ser de 6 lliures al comptat, una quantitat irrisòria, més els següents censos: 6 quartans de forment i 6 de civada, a mesura de Manresa, un quartà de vi, dues fogasses de pa i 12 diners en moneda. A continuació es va haver d'arreglar amb l'amo del mas abandonat, que era Bernat Vila, el qual es guanyava la vida fent de baster a Manresa. Li va comprar els drets del mas Vila per 20 lliures, però a més va haver de satisfer 6 lliures, 13 sous, i 4 diners al tresorer del Duc de Cardona, en concepte de "terç" de la compravenda. No va pagar de cop, sinó a terminis, i no va fer net fins el 1504.

El mas Ramàs es trobava al costat del Molí de Fals, i juntament amb els altres dos masos, el de la Vila i el del Pla, formaria una finca coneguda posteriorment com el Pla de la Vila.

L'agost de 1495 el Valentí va aconseguir el mas Coll, també rònec, que li va cedir Joan Coll, beneficiat de la Seu, a canvi d'un petit lloguer anual i de que es fes càrrec de pagar una gallina de cens. Les terres del mas Coll termenejaven amb les seves pròpies i amb les del mas Perera. Posteriorment aquest mas acabaria formant part de l'heretat de la Torre.

Les darreres notícies d'aquest personatge són aquestes: el 1503 va arribar a un acord amb els germans Soler, uns traginers de Manresa. En l'acord hi va intervenir també el seu fill Pere Joan Sala. El 1504 va comprar una parella de bous de color blanc a Pere Torra, àlies Ferrer, de Sant Fruitós, i el 1505 encara era viu, ja que va signar com a testimoni en una compravenda. El 1512 constava com a difunt.

La història del mas entra aquí en una zona d'ombres, degut a la manca de documentació. Sembla ser que el següent hereu va ser Francesc Sala, però aquesta suposició només ve avalada per un únic document. El gener de 1516, Francesc, fill de Vicenç Sala, va empenyorar a Joan Trull, hereu del mas de Torracabrera (ara Jaumeandreu) el seu mas Pla, pel preu de 15 lliures. En l'acta d'empenyorament es destaca que el mas va passar a la seva possessió per herència del seu pare difunt, el qual l'havia comprat el 1494, tal com hem vist. El nou possessor del mas Pla va haver d'assumir el pagament del cens de 6 sous al Duc de Cardona, i el cens de 13 diners que rebia la parròquia de Sant Vicenç de Fals.

Un altre dels fills del Vicenç Sala, el Pere Joan, el trobem també en un únic document, una compra d'una mula que va realitzar el 1520.

El mas es va quedar aleshores sense descendència masculina, i a partir de l'any 1528 trobem regint el mas a Francesc Massana. Aquest estava casat amb Agnès Sala, la pubilla. Amb ella, la casa va perdre definitivament el nom de Sala i va adoptar el nom actual de mas Massana.

EDICIÓ: Grup de divulgació de la història de Fals, Associació Cultural i Recreativa de Fals
COL·LABORACIÓ: Ajuntament de Fonollosa, Cooperativa UMAC, Arxiu Comarcal de Manresa

ASSOCIACIÓ CULTURAL I RECREATIVA DE FALS
Carrer de les escoles, s/n
08259 Fals (Fonollosa)
Telèfon: 938368003

El contingut d'aquesta edició és de divulgació de la història local del poble de Fals. En cap cas es vol ferir la sensibilitat de ningú i, serà d'agrair que qualsevol errada o inexactitud en els escrits, sigui comunicada als redactors de Falchs.